
Pocta velkému Evropanovi. Trutnovský rodák Samuel Fritz – slavný absolvent UK

Nové aspekty, analýzy a interpretace díla Samuela Fritze přináší kniha Dr. Aristotela Alvarez Lopeze „Samuel Fritz y la Fundación de Yurimaguas,“ která měla 26. února v Malé aule Karolina slavnostní českou premiéru.

rektor UK prof. V. Hampel: „Fakt, že zde představujeme knihu o Fritzovi, je svědectvím našeho zájmu o osudy našich absolventů, i když zde studovali už před třemi staletími.“

Hosty přivítal na půdě Univerzity Karlovy rektor prof. Václav Hampel: „Není náhodou, že je kniha peruánského badatele představována českému odbornému publiku právě zde. Samuel Fritz byl absolventem tohoto vysokého učení podobně jako další řádoví bratři z české provincie, kteří rozvíjeli v 2. polovině 17. a 1. polovině 18. století svoji misijní činnost na různých místech amerického kontinentu i jinde ve světě. Jejich jména a činy jsou dnes často zmiňovány nejen v souvislosti s evangelizačním posláním. Samuel Fritz je kromě jiného známý svou mapou Amazonky z roku 1707, kterou vysoce oceňovali už přírodovědci 18. století. Osudy a dílo Samuela Fritze, ale i Josefa Neumanna, Šimona

Boruhradského, Františka Boryně, Václava Bryera a dalších sledují nejen historikové, etnografové či geografové v zemích, kde tito misionáři působili, ale také odborníci v zemích původu, tedy zde v České republice. Jméno univerzity tvoří zejména její absolventi, jejich odbornost, nasazení a jejich dílo, proto fakt, že zde představujeme knihu o Fritzovi, je svědectvím našeho zájmu o osudy našich absolventů, i když zde studovali už před třemi staletími. Je ale také potvrzením extenzivní spolupráce UK s badateli a akademickými pracovišti v Latinské Americe, slavnosti jako je tato chápu především jako vykročení k jejímu dalšímu prohlubování.“

J. E. Alberto Salas Barahona, velvyslanec Peru v ČR: „Velká tradice v objevování nových zemí a zkoumání přírody, která zde existuje po více jak tři staletí, a v neposlední řadě nejnovější objevy v botanice a geografii přispěly k utužení přátelství a zlepšení spolupráce mezi našimi zeměmi.“

Knihu českému publiku představil J. E. Alberto Salas Barahona, velvyslanec Peru v ČR: „Při diplomatické práci velvyslance nastávají slavnostní a emotivní momenty jako je tato událost, kterou ještě více stvrzujeme historické vazby mezi našimi národy. Knihu peruánského autora o Čechovi Samuelu Fritzovi uvádíme právě zde, protože zájem občanů této země o mou zemi je zde deklarován už od 17. století. Velká tradice v objevování nových zemí a zkoumání přírody, která zde existuje po více jak tři staletí, a v neposlední řadě nejnovější objevy v botanice a geografii přispěly k utužení přátelství a zlepšení spolupráce mezi našimi zeměmi. Kniha je prezentována na půdě Univerzity Karlovy, kde studoval samotný Samuel Fritz a se kterou nás pojí velmi úzké přátelství – mezi českými a peruánskými univerzitami máme navázáno šestnáct dohod o spolupráci a konkrétně tři se týkají právě Univerzity Karlovy.“

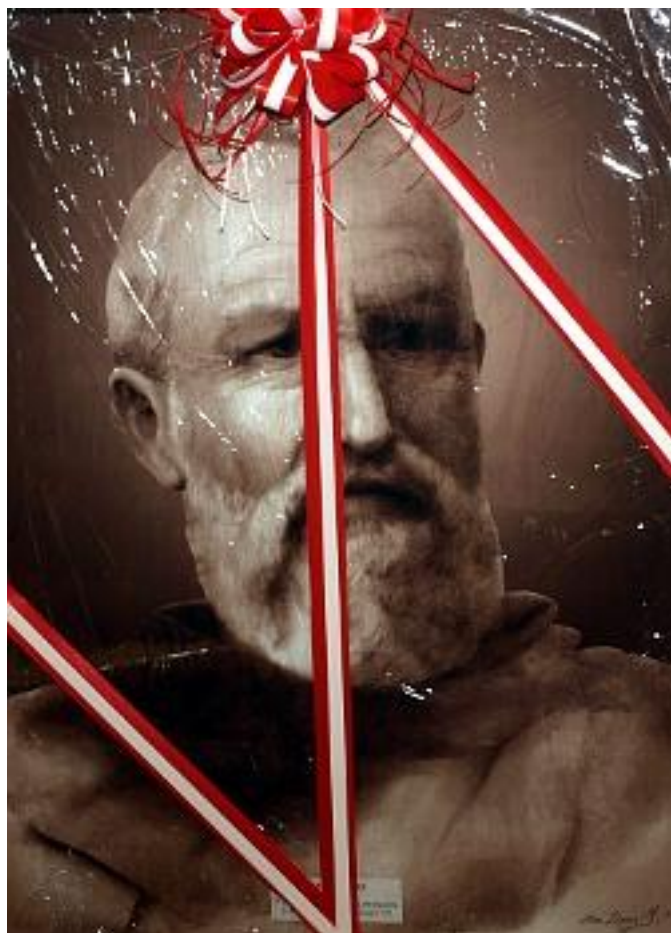
Autor publikace Dr. Aristoteles Alvarez Lopez je občanským povoláním předsedící nejvyššího soudu v Loretu v Peru, ale kniha věnovaná českému jezuitskému misionáři P. Samuelu Fritzovi, který v 17 stol. působil v Amazonii a vytvořil první mapu Amazonky používanou až do 30. let 20. století, svědčí o jeho celoživotním zájmu o studium dějin Amazonie a souvisejících oborů.

PhDr. Simona Binková, Ústav ibero-amerických studií FF UK

Podle PhDr. Simony Binkové z Ústavu ibero-amerických studií Filozofické fakulty UK, která přítomným hostům a zástupcům diplomatických sborů latinskoamerických zemí zastoupených v ČR přiblížila biografické údaje a životní osudy Samuela Fritze. Lopezova kniha vyniká hlavně důvěrnou znalostí prostředí Yurimaguas, což je jedno z nejstarších měst v peruánské Amazonii, které bylo jako misie založeno samotným páterem Fritzem. V dnešní době je hlavním městem provincie horní Amazonky. Uvedla zároveň, že velkou postavou českých dějin páterem Samuelem Fritzem se zabývali už badatelé 18. století, do povědomí širší veřejnosti u nás se ale Fritz dostal až po polovině 20. století a zejména v posledních deseti letech intenzivní popularizační a odbornou činností badatelů sdružených kolem prof. Bohumila Janského z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, který v oblasti kartografie a hydrologie navázal na Fritzevo dílo a završil jej definitivním určením skutečných pramenů Amazonky.

Dílo Samuela Fritze je zrcadlem jeho osobnosti. Kromě svého poslání jezuitského misionáře, byl Fritz především významný přírodovědec a velký humanista. Narodil se 1654 v Trutnově, v 18 letech vstoupil na Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy. Po absolvování přednášel na jezuitských gymnáziích v Čechách a na Moravě. Ve studiích pokračoval v Olomouci studiem teologie, ale už v té době žádal o vyslání na misijní činnost. Po získání souhlasu během tří dní opustil Olomouc a přes Janov, Sevillu a Cartagena odplul do Quita a z Quita do misí na horním toku Amazonky. V Amazonii působil přes 40 let. Kromě šíření křesťanství učil místní obyvatelstvo praktickým dovednostem, sám vynikal znalostmi z oboru stavitelství a pěstování zemědělských plodin. Zakládáním misí a vzděláváním místního obyvatelstva se snažil dosáhnout jejich většího ekonomického a sociálního rozvoje. Zaměření jeho osobnosti bylo však mnohem širší; kromě sochařství a malířství byla jeho další odborností znalost jazyků, ovládal latinu, španělštinu a několik indiánských jazyků. Velmi oceňován byl Fritzův slovník jazyka Omaguas, který se ale nedochoval. Nejznámější je však jeho praxe kartografická a hydrologická. Při svých cestách po misiích v Amazonii zaznamenával přítoky Amazonky a výsledkem byla mapa vyrytá roku 1707 jezuitou v Quitu do měděné desky. Jediný zachovaný tištěný exemplář v Evropě, který roku 1743 zachránil před zničením člen francouzské zeměměřičské komise Charles M. La Condamine, je uchován v Národní knihovně v Paříži. Konec života strávil ve městě Jéberos, kde roku 1725 umírá. Samuel Fritz je prvním Evropanem, který splul Amazonku od horního toku až po ústí, a jedním z cestovatelů, kteří cestovali napříč celým kontinentem od Atlantického oceánu po Tichý.

obraz pátera Samuela Fritze, dar J. E. Alberta Salase Barahony, velvyslance Peru v ČR, rektorovi UK prof. V. Hamplovi
(Marie Kohoutová)